

Vergaderjaar 2016–2017

32 813

Kabinetsaanpak Klimaatbeleid op weg naar 2020

Nr. 125

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 mei 2017

Naar aanleiding van mondelinge vragen van het lid Ouwehand (PvdD) tijdens het vragenuur van dinsdag 18 april jl. (Handelingen II 2016/17, nr. 69, item 4) heeft uw Kamer gevraagd om nadere toelichting op de relatie tussen metingen en rapportages van de Nederlandse broeikasgasuitstoot en de wijze waarop omgegaan wordt met onzekerheidsbandbreedtes bij het formuleren van klimaatbeleid. Met deze brief voldoe ik aan dit verzoek.

Zoals gemeld tijdens het vragenuur zijn er verschillende redenen waarom de gemeten concentraties van bepaalde broeikasgassen in de atmosfeer kunnen afwijken van de gerapporteerde uitstoot. Allereerst hebben de broeikasgasrapportages die Nederland indient bij de EU en de VN, conform de geldende internationale afspraken, alleen betrekking op de door de mens veroorzaakte uitstoot. Dit betekent dat broeikasgassen uit natuurlijke oorsprong kunnen bijdragen aan een hogere gemeten uitstoot dan waarover wordt gerapporteerd. Verder heeft het KNMI geconcludeerd dat het zeer waarschijnlijk is dat El Niño als natuurlijke klimaatfluctuatie (o.a. veroorzaker van grotere veenbranden) een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de sterke toename van de mondiale methaanemissies in 2015, zoals eerder in 1998. Overigens wil ik daarbij opmerken dat de meetresultaten en de verklaring daarvan ook nog onderwerp zijn van wetenschappelijk debat.

Daarnaast heb ik aangegeven dat bij metingen van bepaalde broeikasgassen de precieze herkomst niet altijd direct herleidbaar is. Gemeten concentraties in de lucht kunnen het resultaat zijn van directe emissies, atmosferisch transport over nationale grenzen heen of chemische omzettingen in de atmosfeer. Het omrekenen van concentraties naar emissies is daarmee een complex proces waaraan ook de nodige onzekerheden zijn verbonden. Voor de broeikasgasrapportages worden daarom berekeningen gemaakt op basis van actuele data over econo-

mische activiteiten, die worden gecombineerd met specifieke emissiefactoren. Hiermee wordt voorkomen dat emissies afkomstig uit het buitenland dubbel gerapporteerd worden of emissies afkomstig uit Nederlandse bronnen buiten de data vallen. Uiteraard zijn die emissiefactoren en de onderliggende data onderhevig aan kritische verificatieprocessen, zowel door Nederlandse experts als door onafhankelijke reviewteams van de EU en de VN. Indien op basis van actuele wetenschappelijke inzichten blijkt dat de cijfers moeten worden bijgesteld, dan worden deze ook doorgevoerd in de gegevensreeksen voor de broeikasgasrapportages. Dergelijke *fine-tuning* vindt vrijwel elk jaar plaats, en draagt bij aan een verdere kwaliteitsverbetering van de emissiedata. Voorbeelden hiervan zijn de aanpassing van de broeikasgasfactor van methaan van 21 naar 25, de verlaging van de methaanemissies uit stortplaatsen in 1990 op basis van een UNFCCC review en de beperkte verhoging van CO₂-emissies als gevolg van een revisie van de Nederlandse energie-statistieken.

Dit laat onverlet dat emissiedata vrijwel altijd gepaard gaan met een bepaalde onzekerheidsbandbreedte, die ook vermeld wordt in de betreffende rapportages. Ook voor data uit metingen gelden overigens bepaalde onzekerheidsmarges. Ondanks de voornoemde verificatieprocessen kan het daarom voorkomen dat in de data emissies in bepaalde mate worden onder- of overschat. Bij het formuleren van beleid realiseert het kabinet zich dit terdege en wordt het beleid aangepast als nieuwe inzichten daar aanleiding toe geven.

Voor methaan geldt dat dit broeikasgas in Nederland in 1990 verantwoordelijk was voor ongeveer 15% van de gerapporteerde broeikasgasemissies (in CO₂-equivalenten) en in 2015 voor 10%. Ten aanzien van dit laatste percentage geldt op basis van internationaal geaccepteerde onzekerheden in emissieberekeningen een bandbreedte van 8 tot 12%. Gezien het relatief beperkte aandeel van methaan in de totale uitstoot van broeikasgassen, komt deze bandbreedte overeen met een geringe marge in de totale uitstoot waarvoor eventueel extra beleid ingezet moet worden om de klimaatdoelen te realiseren. De onzekerheidsmarge voor de uitstoot van CO₂, dat verantwoordelijk is voor het overgrote deel van de uitstoot van broeikasgassen, is significant lager.

Desalniettemin vindt het kabinet het van groot belang om te waarborgen dat de Nederlandse broeikasgasrapportages accuraat, betrouwbaar en van hoge kwaliteit zijn. Zoals gemeld is dit een continu verbeterproces, dat periodiek leidt tot verdere precisering in de rapportagesystematiek. Ook metingen van broeikasgasconcentraties in de atmosfeer worden gebruikt om de berekeningen te valideren en waar nodig te verbeteren. Met name voor niet-CO₂ broeikasgassen – waaronder methaan – wordt actief en in nauwe samenwerking met experts in EU- en VN-verband gewerkt aan het verkleinen van de onzekerheidsbandbreedte.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkema